

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové, soudkyně Mgr. Sylvie Šiškeové a soudce JUDr. Josefa Baxy v právní věci žalobkyně: **H. Ch.**, zastoupené Mgr. Monikou Ipserovou, advokátkou se sídlem Sladkovského 505, Pardubice, proti žalovanému: **Magistrát města Pardubice**, se sídlem náměstí Republiky 12, Pardubice, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 7. 2019, č. j. OSA/PO-10/19/20, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové – pobočky v Pardubicích ze dne 26. 8. 2020, č. j. 52 A 103/2019 – 82, o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se p ř i z n á v á** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Úřad městského obvodu Pardubice V (dále jen „správní orgán prvního stupně“) rozhodnutím ze dne 28. 2. 2019, č. j. 6878/2018/OIS/Fa-6, uložil žalobkyni pořádkovou pokutu ve výši 2.000 Kč za to, že se bez náležité omluvy nedostavila na předvolání ve dnech 25. 2. 2019 a 27. 2. 2019 ke správnímu orgánu prvního stupně jako svědkyně v řízení o přestupku. Žalovaný rozhodnutím ze dne 26. 7. 2019, č. j. OSA/PO-10/19/20, rozhodnutí správního orgánu prvního stupně podle § 90 odst. 1 písm. c) správního řádu změnil tak, že přímo ve výrokové části rozhodnutí uvedl, za jaké konkrétní jednání se pořádková pokuta ukládá. Ve zbytku se zcela ztotožnil se skutkovými a právními závěry správního orgánu prvního stupně. Žalobkyně proti rozhodnutí žalovaného brojila žalobou podanou ke Krajskému soudu v Hradci Králové – pobočce v Pardubicích (dále jen „krajský soud“), kterou krajský soud zamítl.

[2] V kasační stížnosti žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) požádala o přiznání odkladného účinku. Žádost odůvodnila tím, že jí výkonem rozhodnutí krajského soudu hrozí nepoměrně větší újma, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, tj. žalovanému, resp. správnímu orgánu prvního stupně. Přiznání

odkladného účinku súčasne podľa stěžovatelky není v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[3] Stěžovatelka uvedla, že se nachází v nepříznivé finanční situaci a částka 2.000 Kč je pro ni vzhledem k jejímu příjmu a životním nákladům velmi vysoká. Přiznání odkladného účinku by nekolidovalo ani s veřejným zájmem, neboť účinky napadeného rozhodnutí by byly pozastaveny pouze do skončení řízení o kasační stížnosti.

[4] Ke své osobní situaci stěžovatelka uvedla, že je osobou zdravotně těžce postiženou s potřebou pomoci a doprovodu (ZTP/P), imobilní, upoutanou na invalidní vozík, pobírající invalidní důchod III. stupně. S manželem, který nemá žádný příjem a o stěžovatelku celodenně osobně pečuje, jsou nemajetní, odkázaní finančně pouze na příjmy stěžovatelky, mají vysoké náklady na bydlení, na léky a léčbu stěžovatelky.

[5] Stěžovatelka doplnila, že tyto skutečnosti osvědčila již v řízení před krajským soudem v souvislosti s podáním žádostí o osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce, přičemž krajský soud oběma žádostem vyhověl a také žalobě přiznal odkladný účinek.

[6] Žalovaný ve vyjádření k návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti uvedl, že pořádková pokuta dosud nebyla uhrazena. Tvrzení stěžovatelky uvedená v návrhu nezpochybnil a sdělil, že pořádková pokuta nedosahuje takové výše, aby její neuhrazení v případě přiznání odkladného účinku správní orgán prvního stupně pocítil jako zásadní pro financování svého provozu.

II. Posouzení návrhu Nejvyšším správním soudem

[7] Podle § 73 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), soud může přiznat žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Ve smyslu § 107 s. ř. s. uvedené podmínky platí přiměřeně i pro odkladný účinek kasační stížnosti.

[8] Z těchto ustanovení vyplývá, že možnost přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je ve smyslu § 73 odst. 2 s. ř. s. podmíněna kumulativním naplněním dvou objektivních podmínek: 1) výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí by znamenaly pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a 2) přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Odkladný účinek má charakter institutu mimořádného, vyhrazeného pro ojedinělé případy; je koncipován jako dočasná procesní ochrana stěžovatele jako účastníka řízení před okamžitým výkonem pro něj nepříznivého soudního, resp. správního rozhodnutí; přiznáním odkladného účinku se pozastavují účinky právní moci rozhodnutí (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 8. 2015, č. j. 6 Azs 163/2015 – 38).

[9] V nyní projednávaném případě stěžovatelka svou žádost o odkladný účinek konkretizovala svízelnou finanční a zdravotní situací a důsledky, které by pro ni měla další finanční zátěž spočívající ve vykonatelnosti rozhodnutí žalovaného. Krajský soud přiznal její žalobě odkladný účinek usnesením ze dne 11. 12. 2019, č. j. 52 A 103/2019 – 59.

[10] Nejvyšší správní soud proto přistoupil k poměrování újmy, která by mohla stěžovatelce vzniknout nepřiznáním odkladného účinku, a újmy, která by mohla vzniknout jiným osobám, pokud by k odložení účinků jinak závazného rozhodnutí došlo. Újmu hrozící stěžovatelce vyhodnotil Nejvyšší správní soud jako poměrně vážnou, přičemž stěžovatelka již v řízení před krajským soudem prokázala, že se nachází v tíživé životní situaci (srov. usnesení krajského soudu v této věci ze dne 3. 9. 2019, č. j. Na 1054/2019 – 38, kterým byla stěžovatelka osvobozena od soudních poplatků a byl jí ustanoven zástupce). Nejvyšší správní soud shodně jako krajský soud nedovodil, že by přiznání odkladného účinku mělo způsobit jakoukoliv újmu jiným osobám. První kritérium přiznání odkladného účinku je proto splněno.

[11] Nejvyšší správní soud dále poměřoval újmu stěžovatelky se zájmem státu na řádném průběhu řízení před správním orgánem jako veřejným zájmem včetně zájmu na řádné úhradě pravomocně uložených pokut. Pro zamítnutí návrhu na přiznání odkladného účinku přitom nepostačuje pouze existence kolidujícího veřejného zájmu, jak by se mohlo zdát z doslovného výkladu ustanovení § 73 odst. 2 s. ř. s. Toto ustanovení je třeba vykládat ústavně konformním způsobem, a proto je třeba za pomoci testu proporcionality poměřovat intenzitu hrozícího zásahu do základního práva svědčícího stěžovateli s intenzitou narušení veřejného zájmu (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2008, č. j. 5 As 17/2008 – 131, č. 1698/2008 Sb. NSS). Jak již bylo výše uvedeno, újma způsobená stěžovatelce nepřiznáním odkladného účinku by mohla být podstatná. Intenzita narušení zmíněného veřejného zájmu by naopak vzhledem k předběžné povaze přiznání odkladného účinku byla spíše nízká, což ostatně potvrdil ve svém vyjádření i žalovaný. Naopak pro stěžovatelku by zatížení i takto relativně nízkou částkou znamenalo podstatnou újmu. Nejvyšší správní soud přihlédl také k tomu, že stěžovatelka byla v předchozím řízení osvobozena od povinnosti zaplatit soudní poplatek. Není-li stěžovatelka schopna zaplatit ani soudní poplatek, je zřejmé, že další finanční zátěž by jí mohla způsobit zásadní újmu. Zájem státu nebude narušen do té míry, aby bylo přiznání odkladného účinku v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Tím je splněna druhá podmínka pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

[12] Z těchto důvodů Nejvyšší správní soud stěžovatelce vyhověl a její kasační stížnosti přiznal odkladný účinek podle § 107 ve spojení s § 73 odst. 2 s. ř. s. Do rozhodnutí o kasační stížnosti se tak pozastavují účinky rozsudku krajského soudu ze dne 26. 8. 2020, č. j. 52 A 103/2019 – 82, a rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 7. 2019, č. j. OSA/PO-10/19/20.

[13] Nejvyšší správní soud připomíná, že usnesení o přiznání odkladného účinku může i bez návrhu usnesením zrušit, ukáže-li se v průběhu řízení, že pro přiznání odkladného účinku nebyly důvody, nebo že tyto důvody v mezidobí odpadly (§ 73 odst. 5 ve spojení s § 107 odst. 1 s. ř. s.). Z usnesení o přiznání či nepřiznání odkladného účinku kasační

stížnosti rovněž nelze dovozovat jakékoli závěry ohledně toho, jak bude rozhodnuto o samotné kasační stížnosti (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 10. 2005, č. j. 8 As 26/2005 – 76, č. 1072/2007 Sb. NSS).

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 4. listopadu 2020

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu